



WOJEWODA OPOLSKI

ul. Piastowska 14
45-081 Opole

Opole, 30 stycznia 2026r.
PS.I.431.2.24.2025.JA

Pan
Mariusz Pęcherski
Dyrektor Centrum Administracyjnej
Obsługi Placówek Opiekuńczo-
Wychowawczych w Strzegowie
Strzegów 35/1
49 – 200 Grodków

Wystąpienie pokontrolne

I. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Przyszłość” w Strzegowie
Strzegów 35/1
49-200 Grodków

II. Imię, nazwisko i stanowisko służbowe inspektorów

- **Joanna Antosz** – inspektor wojewódzki Oddziału Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej w Wydziale Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu – kierująca zespołem inspektorów,
- **Anna Namysło** – starszy inspektor wojewódzki Oddziału Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej w Wydziale Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu,
- **Daria Grabowska** – inspektor wojewódzki Oddziału Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej w Wydziale Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu.

III. Termin kontroli

4, 5, 8 grudnia 2025 r.

IV. Zakres kontroli

Przestrzeganie standardów opieki i wychowania, działania placówki na rzecz utrzymania przez dziecko kontaktów z rodziną, zaspokajanie potrzeb dziecka i respektowanie jego praw, przestrzeganie przepisów określających zasady działania placówki oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

V. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta

W wyniku kontroli **pozytywnie z nieprawidłowościami** ocenia się działalność Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Przyszłość” w Strzegowie¹ w kontrolowanym zakresie. Powyższa ocena wynika z ustaleń kontroli opisanych w części VI pkt. 1 wystąpienia oraz stwierdzonych nieprawidłowościach wyszczególnionych w VII części wystąpienia.

VI. Ustalenia kontroli

POW „Przyszłość” w Strzegowie z 14 miejscami socjalizacyjnymi prowadzona jest na podstawie decyzji Wojewody Opolskiego z dnia 18 stycznia 2023 r. nr ZPS.I.9423.6.AN zezwalającej Staroście Brzeskiemu na prowadzenie placówki na czas nieokreślony.

POW „Przyszłość” w Strzegowie funkcjonuje na podstawie Statutu stanowiącego załącznik do uchwały nr XLVIII/335/23 Rady Powiatu Brzeskiego z dnia 23 lutego 2023 r. Z treści uchwały wynika, że POW „Przyszłość” w Strzegowie jest placówką obsługiwaną przez Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Strzegowie² (jednostka obsługująca).

Placówką kieruje Dyrektor Centrum przy pomocy wyznaczonego wychowawcy – koordynatora.

Szczegółowy zakres działania placówki określa Regulamin organizacyjny Placówki opiekuńczo – wychowawczej „Przyszłość” w Strzegowie nadany uchwałą nr 707/2023 Zarządu Powiatu Brzeskiego z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu organizacyjnego placówki opiekuńczo - wychowawczej typu socjalizacyjnego „Przyszłość” w Strzegowie.

Podczas kontroli w placówce umieszczonych było 14 wychowanków.

¹ Nazywany dalej POW „Przyszłość” w Strzegowie lub Placówką

² Nazwanego dalej Centrum

W dniu kontroli w POW „Przyszłość” w Strzegowie przebywało 2 dzieci (rodzeństwo) poniżej 10 roku życia. Ustalono, że małoletni zostali przyjęci do placówki na podstawie postanowienia sądu ze wskazaniem pobytu dzieci w niniejszej placówce, wobec czego, wystąpiła zasadność ich umieszczenia wynikająca z okoliczności uwzględnionych w art. 95 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49)³.

W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 lipca 2024 r. do dnia kontroli, placówkę opuściło 4 wychowanków. Powodem opuszczenia w 3 przypadkach było usamodzielnienie się, w przypadku 1 powrót do rodziny biologicznej. W tym samym okresie w POW „Przyszłość” w Strzegowie umieszczono 2 małoletnich.

W Centrum wprowadzone zostały Standardy Ochrony Małoletnich⁴ stanowiące realizację obowiązku prawnego wynikającego z ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 1802 ze zm.).

Dokument określa:

- 1) zasady ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w Centrum:
 - a) zasady zatrudniania pracowników oraz dopuszczania innych osób do kontaktu z małoletnimi,
 - b) zasady bezpiecznych relacji personelu z małoletnimi,
 - c) zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internetu oraz ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci,
 - d) zasady ochrony wizerunku małoletnich
 - e) zasady ochrony danych osobowych;
- 2) zasady i procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego:
 - a) zasady i procedury podejmowania działań w sytuacji podejrzenia lub stosowania przemocy,
 - b) postępowanie w przypadku zagrożenia cyfrowego;
- 3) organizację procesu ochrony małoletnich:
 - a) podział obowiązków związanych z realizacji SOM,

³ Nazywana dalej ustawą

⁴ Zwane dalej SOM

- b) zakres kompetencji i osób odpowiedzialnych za przygotowanie personelu do stosowania SOM,
 - c) osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń podejrzenia lub krzywdzenia dzieci, dokumentowanie zdarzeń;
- 4) zasady ustalania planu wsparcia po ujawnieniu krzywdzenia:
udostępnianie, zasady przeglądu i aktualizowanie dokumentu SOM.

Dokument wskazuje, że w zakresie przetwarzanych danych osobowych wychowanków oraz osób z nimi powiązanych, w tym danych szczególnych kategorii określonych w art. 9 RODO, udzielono stosownego upoważnienia pracownikom placówki.

1. Ocena standardu opieki i wychowania w placówce, w tym w zakresie prowadzenia dokumentacji:

- 1.1. Osobowej wychowanków.**
- 1.2. Indywidualnej wychowanków.**
- 1.3. Prowadzonej przez specjalistów.**

W celu dokonania oceny standardu opieki i wychowania w placówce kontroli poddano dokumentację osobową i indywidualną 5 wychowanków, wybranych losowo. Ponadto przeprowadzono analizę protokołów zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dzieci.

Ad. 1.1.

Dokumentacja osobowa wychowanków zawierała m.in.: postanowienia sądu o umieszczeniu dziecka w placówce, skierowania do placówki, akty urodzenia dziecka, dokumentację medyczną dziecka, w tym m.in. wypisy z leczenia szpitalnego, skierowania do poradni specjalistycznych, opinie i orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznych, dokumentację szkolną dziecka, dokumentację dotyczącą urlopowania dziecka do domów rodzinnych, korespondencję z sądem, ośrodkami pomocy społecznej, ośrodkiem adopcyjnym.

Ustalono, że spośród wychowanków przebywających w POW „Przyszłość” w Strzegowie 3 posiadało uregulowaną sytuację prawną. Każdy z tych wychowanków został zgłoszony do ośrodka adopcyjnego w celu poszukiwania rodzin adopcyjnych.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą w placówce nie przebywały dzieci, wobec których istniałby obowiązek podejmowania

czynności, o których mowa w art. 100 ust. 4a ustawy, zgodnie z którym dyrektor Centrum, w terminie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w placówce, składa do właściwego sądu wnioski wraz z uzasadnieniem, o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem zbadania zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej.

W placówce prowadzona jest ewidencja dzieci, która zawiera informacje wyszczególnione w § 17 ust. 5 rozporządzenia. Z ewidencji wynika czy wychowanek jest obecny bądź nieobecny w placówce, a w przypadku nieobecności jaki jest tego powód.

Ad. 1.2.

Dla każdego wychowanka, stosownie do zapisów § 14 rozporządzenia, niezwłocznie po przyjęciu do placówki, sporządzano diagnozę psychofizyczną dziecka, która uwzględniała analizę: mocnych stron dziecka i jego potrzeb w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym i społecznym, przyczyn kryzysu w rodzinie oraz jego wpływu na rozwój dziecka, relacji dziecka z najbliższym otoczeniem, rozwoju dziecka.

Diagnoza zawierała odpowiednio do wieku, rozwoju i doświadczeń dziecka, wskazania do pracy pedagogiczno-terapeutycznej z dzieckiem, pracy z rodziną dziecka, rodzaju działań przygotowujących wychowanka do umieszczenia w rodzinie zastępczej, do usamodzielnienia, co jest zgodne z § 14 rozporządzenia.

Podczas kontroli stwierdzono, że diagnozy były opracowywane przez wychowawców, natomiast powinny być sporządzane przez psychologa lub pedagoga, co jest niezgodne z § 14 ust. 2 rozporządzenia. W placówce w okresie podlegającym kontroli nie było zatrudnionego pedagoga, natomiast psychologa zatrudniono dopiero od dnia 1 listopada 2025 r.

Stosownie do zapisów § 15 rozporządzenia wychowawca, kierujący procesem wychowawczym, opracowywał plan pomocy dziecku. Plan pomocy dziecku opracowany był na podstawie dokumentacji dotyczącej dziecka, zgodnie z § 8 rozporządzenia.

Plan pomocy dziecku, był modyfikowany w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka lub jego rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, zgodnie z § 15 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia.

Stosownie do zapisu § 15 ust. 4 rozporządzenia plany pomocy dziecku opracowane były na podstawie:

- 1) diagnozy, o której mowa w § 14 (natomiast jak wskazano wyżej w tym zakresie stwierdzono nieprawidłowość),
- 2) dokumentacji dotyczącej dziecka, o której mowa w § 8,
- 3) analizy:
 - a) procesu zmian rozwoju psychicznego i fizycznego dziecka w czasie jego pobytu w placówce opiekuńczo-wychowawczej,
 - b) potrzeb dziecka w sferze opiekuńczej, rozwojowej, emocjonalnej, więzi z rodziną, relacji społecznych i funkcjonowania w grupie i środowisku rówieśniczym i szkolnym,
 - c) środowiska, z którego dziecko pochodzi,
 - d) rozwoju edukacyjnego dziecka,
 - e) wpływu sytuacji kryzysowej w rodzinie na rozwój dziecka i jego funkcjonowanie w placówce opiekuńczo-wychowawczej i w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej, a także poza tymi placówkami,
 - f) oceny efektów pracy z rodziną dziecka.

Opracowane plany pomocy dziecku nie określały celu głównego ani działań krótkoterminowych i długoterminowych w pracy z wychowankiem, co jest niezgodne z § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia.

Zapisy w planach były lakoniczne, ale dostosowane do wieku i możliwości psychofizycznych dziecka. Plany uwzględniały stałe elementy, tj. współpracę z rodziną, zadania w zakresie rozwojowym i zdrowotnym, funkcjonowania w placówce (samodzielność, umiejętność samoobsługi), edukacyjnym, zadania dotyczące relacji społecznych oraz zadania dodatkowe (jeżeli na przestrzeni półroczu zaistnieje taka potrzeba). Do każdej z ww. sfer funkcjonowania dziecka wychowawca określał zadania szczegółowe. Plany były opracowywane oraz modyfikowane w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka i jego rodziny, nie rzadziej niż co pół roku.

Stwierdzono, że sporządzone plany pomocy dziecku nie zawierały daty dziennej ich sporządzenia, podpisu wychowawcy ani podpisu dziecka, co

uniemożliwia jednoznaczne ustalenie momentu ich sporządzenia oraz potwierdzenie udziału dziecka w planowaniu działań, co narusza § 15 ust. 2 rozporządzenia.

Zgodnie z § 17 pkt 2 rozporządzenia, w placówce dla każdego dziecka prowadzone były karty pobytu dziecka. Karty zawierały informacje na temat funkcjonowania dziecka w sferach: relacji dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, funkcjonowania społecznego dziecka w placówce i poza nią, przebiegu kontaktów ze szkołą, do której dziecko uczęszcza oraz nauki szkolnej wychowanka, rozwoju dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem stanu emocjonalnego wychowanka i samodzielności, stanu zdrowia dziecka, w tym zdrowia psychicznego, podawanych lekach, szczególnych potrzeb dziecka i znaczących wydarzeniach w jego życiu, współpracy placówki z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka, rodziny, w tym z asystentem rodziny.

Stosownie do § 17 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia, karty pobytu uzupełniane były nie rzadziej niż co miesiąc.

Stosownie do art. 135 ustawy, w placówce funkcjonuje zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka.

Analiza protokołów zespołu wskazuje, że na zespoły zapraszano rodziców wychowanków niepozbawionych praw rodzicielskich, przedstawicieli ośrodków pomocy społecznej, organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, sądów, ośrodków adopcyjnych, instytucji oświatowych, zgodnie z art. 137 ustawy. Do 2024 r. kierowane były pisemne zaproszenia do rodziców i instytucji współpracujących z placówką, natomiast od 2025 r. informowanie o terminach zespołów odbywa się wyłącznie telefoniczne, bez zachowania formy pisemnej.

W przypadku wychowanków przebywających w młodzieżowym ośrodku wychowawczym lub młodzieżowym ośrodku socjoterapii, na zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka uwzględniano opinie z tych instytucji o funkcjonowaniu wychowanka.

Oceny dokonywano na spotkaniu zespołu z udziałem poszczególnych osób oraz w celu: ustalania aktualnej sytuacji rodzinnej i szkolnej dziecka, analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, realizacji założeń planu pomocy dziecku wraz modyfikacją, monitorowania

procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie, oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb, mocnych i słabych stron dziecka, informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, przepisów ustawy o działalności leczniczej lub o pomocy społecznej.

W trakcie kontroli stwierdzono brak podpisu na jednej okresowej ocenie sytuacji dziecka oraz w dwóch przypadkach sporządzono oceny bez wskazania dat ich sporządzenia. Pozostałe oceny nie budziły wątpliwości i dokonywane były zgodnie z art. 138 ust. 1 ustawy, tj. nie rzadziej niż co pół roku.

Po dokonaniu oceny zespół formułował na piśmie wnioski dotyczące zasadności dalszego pobytu dzieci w placówce, które były przesłane do sądu rodzinnego zgodnie z art. 138 ust. 2 ustawy.

Ad. 1.3.

W placówce nie prowadzono dokumentacji, tj. arkuszy badań i obserwacji psychologicznych, pedagogicznych oraz kart udziału dzieci w zajęciach psychologicznych, pedagogicznych z opisem ich przebiegu, co pozostaje w sprzeczności z obowiązkiem określonym w § 17 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia.

W okresie poprzedzającym zatrudnienie psychologa (do dnia 27 października 2025 r.) placówka nie dysponowała kadrą specjalistyczną (pedagogiczną ani psychologiczną), a zadania w zakresie bieżącej obserwacji funkcjonowania wychowanków, rozpoznawania trudności podejmowania działań wspierających były realizowane wyłącznie przez wychowawców.

Ustalono, że w placówce sporządzane były diagnozy psychofizyczne wychowanków, jednak dokumenty te opracowywali wychowawcy. Na dzień kontroli nie wykazano, aby diagnozy te były opracowywane przez pedagoga lub psychologa, tj. przez osoby posiadające kwalifikacje właściwe do dokonywania oceny funkcjonowania dziecka w obszarze psychologicznym i pedagogicznym.

W konsekwencji dokumentacja diagnostyczna nie spełnia wymogu sporządzania jej przez specjalistów (psychologa lub pedagoga), o których mowa w § 14 ust. 2 rozporządzenia.

Prowadzenie wymaganych przepisami obserwacji psychologicznych i pedagogicznych wychowanków oraz zajęć specjalistycznych, a także dokumentowanie tych czynności jest niezbędne w celu udzielenia właściwego wsparcia dzieciom przez specjalistów.

Dyrektor placówki wyjaśnił, że psycholog zatrudniony z końcem października 2025 r. znajduje się obecnie na etapie zapoznawania się z wychowankami, ich sytuacją, potrzebami, co oznacza, że proces diagnozy oraz organizacji oddziaływań psychologicznych jest w trakcie wdrażania i nie został jeszcze zakończony u wychowanków. Krótki okres zatrudnienia psychologa powoduje, że specjalista znajduje się obecnie na etapie zapoznawania się z wychowankami i ich sytuacją, co skutkuje brakiem sporządzonych diagnoz psychologicznych oraz brakiem wdrożonych działań specjalistycznych.

Z ustaleń wynika, że na dzień kontroli zajęcia psychologiczne nie były jeszcze prowadzone, a tym samym nie była prowadzona dokumentacja dot. ich realizacji.

Powyższe wskazuje, że do czasu zatrudnienia psychologa oraz na dzień kontroli w placówce nie prowadzono żadnej dokumentacji specjalistycznej, w tym kart udziału w zajęciach, arkuszy badań i obserwacji psychologicznych.

Taka sytuacja skutkuje brakiem zapewnienia wychowankom kompleksowej, specjalistycznej i ciągłej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, odpowiadającej ich rzeczywistym potrzebom rozwojowym, emocjonalnym i wychowawczym. Takie wsparcie nie ma charakteru systemowego, lecz jest ograniczane do bieżących oddziaływań realizowanych wyłącznie przez wychowawców. Ponadto uniemożliwia rzetelne monitorowanie postępów wychowanków, ocenę skuteczności podejmowanych działań wychowawczych oraz dostosowanie wsparcia do rzeczywistych potrzeb dzieci.

Brak zatrudnienia pedagoga oraz krótki okres zatrudnienia psychologa powodują, że nie została przeprowadzona pełna i rzetelna diagnoza funkcjonowania wychowanków przez osoby posiadające wymagane kwalifikacje. W konsekwencji potrzeby dzieci mogą pozostawać niezbadane lub rozpoznane w sposób niepełny, co ogranicza możliwość zaplanowania adekwatnych działań względem dzieci.

Sporządzanie diagnoz psychofizycznych przez wychowawców skutkuje ryzykiem błędnej oceny stanu psychicznego dzieci, a także pominięcia sygnałów wymagających

interwencji specjalistycznej lub skierowania do dalszej diagnostyki. Może to prowadzić do opóźnień w udzielaniu specjalistycznej pomocy, niewłaściwego doboru metod pracy a także braku spójności pomiędzy oddziaływaniami wychowawczymi a rzeczywistymi potrzebami wychowanków.

Brak arkuszy badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych, a także brak dokumentacji potwierdzającej realizację zajęć psychologicznych uniemożliwia monitorowanie postępów wychowanków oraz ocenę skuteczności podejmowanych działań, co skutkuje brakiem możliwości porównania funkcjonowania dzieci w czasie, brakiem rzetelnych podstaw do modyfikowania planów pracy z dzieckiem oraz utrudnia przekazywanie informacji pomiędzy specjalistami, wychowawcami i innymi instytucjami współpracującymi z placówką.

Ponadto brak prowadzenia zajęć specjalistycznych ogranicza możliwość systematycznego wspierania wychowanków w zakresie regulacji emocji, radzenia sobie z traumą stresem i trudnymi doświadczeniami. W dłuższej perspektywie może to negatywnie wpływać na funkcjonowanie dzieci w środowisku, ich postępy edukacyjne relacje społeczne oraz proces przygotowania do samodzielnego życia.

W toku kontroli ustalono, że w placówce są prowadzone zajęcia realizowane przez wychowawców, które mają charakter wychowawczo-edukacyjny i służą kształtowaniu kompetencji społecznych, postaw prospołecznych oraz umiejętności praktycznych wychowanków. Niemniej należy podkreślić, że wskazane zajęcia prowadzone przez wychowawców stanowią element bieżącej pracy wychowawczej placówki, nie mają charakteru zajęć specjalistycznych w rozumieniu § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia. Zajęcia te nie zastępują pomocy psychologicznej ani pedagogicznej, która powinna być realizowana przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje zawodowe.

W ramach zajęć prowadzonych przez wychowawców poruszane są m.in. zagadnienia dot. bezpiecznego korzystania z Internetu, w tym tematyka cyberprzemocy, analizy treści pojawiających się w sieci oraz rozpoznawania zjawiska dezinformacji (tzw. fake newsów). Zajęcia są realizowane w formie rozmów i pracy w grupie. Ponadto organizowane są zajęcia praktyczne, obejmujące wspólne planowanie i przygotowanie wydarzeń okolicznościowych, np. urodzin, w tym organizacji poczęstunku. Organizowane są także zajęcia związane z przygotowaniem do świąt, obejmujące omawianie tradycji, zwyczajów oraz samodzielne wykonywanie

wypieków, w okresach poprzedzających wizyty sponsorów prowadzone są zajęcia poświęcone właściwych postaw społecznych, bezinteresownej pomocy, w tym przygotowywania upominków.

Dodatkowo wychowawcy prowadzą zajęcia zarządzania finansami, mające na celu kształtowanie podstawowych umiejętności gospodarowania środkami pieniężnymi oraz odpowiedzialnego podejmowania decyzji finansowych. Zajęcia te stanowią element bieżącej pracy wychowawczej placówki i realizowane są w ramach codziennego funkcjonowania grup wychowawczych.

W dokumentacji wychowawców widnieją zapisy działań podejmowanych wobec wychowanków. Wychowawcy monitorują postępy wychowanków w nauce, odrabianie zadań domowych, ich zachowanie na terenie szkoły oraz placówki, relacje z rówieśnikami. Podejmują rozmowy z wychowawcą szkolnym, kontaktują się z pracownikami młodzieżowych i specjalnych ośrodków wychowawczych.

W przypadku konieczności, podejmowane są rozmowy dyscyplinujące z wychowankami.

Zgodnie z art. 93 ust. 4 pkt 3 i 4 ustawy placówka opiekuńczo-wychowawcza umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej oraz podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny.

W placówce prowadzi się systematyczną współpracę z rodzicami biologicznymi wychowanków. Rodzice mają zapewnioną możliwość stałego kontaktu z placówką, w tym kontaktu telefonicznego oraz osobistego z wychowawcą prowadzącym oraz dyrektorem placówki.

Kontakty rodziców z dziećmi odbywają się w ustalonych terminach i godzinach, zgodnie z obowiązującymi zasadami. Odwiedziny są monitorowane i odnotowywane w prowadzonej dokumentacji. Rodzice są informowani o bieżącym funkcjonowaniu dzieci, w szczególności o stanie zdrowia, postępach edukacyjnych oraz ewentualnych trudnościach wychowawczych.

Rodzice mają możliwość uczestniczenia w wizytach lekarskich oraz odwiedzinach dzieci podczas hospitalizacji. Pracownicy placówki przekazują rodzicom informacje dot. leczenia oraz podejmowanych działań medycznych.

Placówka informuje rodziców o posiedzeniach zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka oraz umożliwia im udział w tych spotkaniach. Współpraca z rodzicami prowadzona jest również przy udziale instytucji wspierających, w szczególności ośrodków pomocy społecznej, asystentów rodziny oraz kuratorów sądowych.

W ramach działań podejmowanych przez placówkę realizowane są czynności ukierunkowane na przygotowywanie rodziców do ewentualnego powrotu dziecka do środowiska rodzinnego. Rodzice są informowani o warunkach, które muszą zostać spełnione w celu umożliwienia reintegracji rodziny.

Z dokumentacji prowadzonej przez wychowawców wynika, że współpracowali oni z ośrodkami pomocy społecznej oraz powiatowymi centrami pomocy rodzinie, w celu pozyskania informacji na temat warunków mieszkaniowych rodziców dzieci oraz ich sytuacji socjalno-bytowej, zdrowotnej. Kierowano również prośby do ośrodków pomocy społecznej o przeprowadzenie wywiadu w mieszkaniu rodzica biologicznego w celu stwierdzenia zasadności urlopowania dzieci.

Wychowawcy monitorowali kontakty rodziców z dzieckiem, podejmowali rozmowy indywidualne z członkami rodziny, współpracowali z organizacjami świadczącymi pracę na rzecz rodziny jak ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny.

Z kontrolowanych akt wynikało, że wychowawcy zachęcali rodziców do podtrzymywania więzi z dziećmi, monitorowali działania rodziców podejmowane w celu poprawy ich sytuacji życiowej jak np.: podjęcie zatrudnienia, rejestracja w urzędzie pracy, złożenie wniosku w celu uzyskania pomocy z ośrodka pomocy społecznej, współpracowali z kuratorem sądowym, asystentem rodziny.

Pracownicy placówki odwiedzali rodziców biologicznych w miejscu ich zamieszkania, monitorowali ich sytuację mieszkaniową. Ustalali sytuację i warunki mieszkaniowe na potrzeby wyrażenia zgody na urlopowanie dziecka. Monitorowali również kontakty dziecka z innymi osobami bliskimi dziecku.

Wychowawcy zatrudnieni w placówce monitorują i diagnozują sytuacje wychowawcze w placówce, prowadzą działania mające na celu usprawnianie zaburzonych procesów psychomotorycznych wychowanków, ćwiczenia czytania i pisanie. Współpracują ze szkołą, monitorują sytuację szkolną wychowanków poprzez

wizyty w szkołach, podejmują rozmowy z kuratorem sądowym, pomagają dzieciom w nauce.

2. Ocena standardu usług w placówce.

- 2.1. Zapewnienie dzieciom pokoi mieszkalnych, nie większych niż 5-osobowych, właściwie oświetlonych i wyposażonych, łazienek z miejscem do prania i suszenia rzeczy osobistych, miejsca do nauki oraz wspólnej przestrzeni mieszkalnej, stanowiącej miejsce spotkań i wypoczynku.**
- 2.2. Ocena zaspokajania potrzeb bytowych wychowanków, w tym zapewnienia wychowankom:**
 - 2.2.1. Wyżywienia dostosowanego do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych i stanu zdrowia, dostępu przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych i napojów oraz miejsca do przygotowywania posiłków i obróbki żywności.**
 - 2.2.2. Dostępu do opieki zdrowotnej, zaopatrzenia w produkty lecznicze, wyroby medyczne oraz środki specjalnego przeznaczenia żywieniowego, dostępu do zajęć terapeutycznych.**
 - 2.2.3. Wyposażenia w odzież, obuwie, bieliznę, środki higieny oraz przedmioty osobistego użytku.**
 - 2.2.4. Dostępu do nauki, pomocy w nauce, szczególnie przy odrabianiu zadań domowych, w tym poprzez udział w zajęciach wyrównawczych i kompensacyjnych; opłaty za pobyt w bursie lub internacie, jeżeli dziecko uczy się poza miejscowością, w której znajduje się szkoła, pokrycia kosztów dojazdów do szkoły.**
 - 2.2.5. Wyposażenia w kwotę pieniężną do własnego dysponowania przez dzieci do 5 roku życia, w wysokości nie niższej niż 3% kwoty określonej w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tj. kwoty 1517 zł (od dnia 1 czerwca 2024 r.).**
- 2.3. Zapewnienie dzieciom właściwej opieki odpowiadającej ich potrzebom oraz rodzajowi prowadzonych zajęć.**
- 2.4. Zapewnienie opieki i bezpieczeństwa wychowankom w godzinach nocnych.**

Ad. 2.1.

W wyniku oględzin pomieszczeń placówki zespół inspektorów stwierdził, że zgodnie z § 18 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia wychowankowie posiadają pokoje 3 i 4-osobowe.

Pomieszczenia mieszkalne są właściwie oświetlone, wyposażone w meble: łóżka, szafy, szafki na odzież i inne rzeczy osobiste oraz stoły z krzesłami. W budynku znajdują się osobne łazienki dla dziewczyn i dla chłopców. Łazienki zgodnie z § 18 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia, umożliwiają korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny, są wyposażone w prysznice, wanny-prysznice, umywalki i toalety. W palcówce zapewnione jest również miejsce do prania i suszenia rzeczy osobistych.

Stosownie do zapisów § 18 ust. 3 pkt 5 rozporządzenia w budynku placówki znajduje się pomieszczenie stanowiące wspólną przestrzeń mieszkalną, będące miejscem spotkań oraz wypoczynku, tzw. świetlicą.

Świetlica wyposażona jest w dużą kanapę, telewizor, regały z książkami, zabawki.

Odrębne pomieszczenie stanowi tzw. pokój cichej nauki, w którym znajdują się 3 stanowiska komputerowe (2 dla dzieci i 1 dla wychowawców), drukarki i skanery. Pokój wyposażony jest w biurka, krzesła i regały z książkami.

Ponadto w placówce znajduje się zgodnie z § 18 ust. 3 pkt 4 rozporządzenia kuchnia z wyodrębnionym miejscem do przygotowywania posiłków, zapewniającym odpowiednie warunki do przechowywania i obróbki żywności. Pomieszczenie wyposażone jest w meble kuchenne, stół, krzesła oraz sprzęty AGD. W placówce znajduje się tzw. gabinet terapii, w którym są przeprowadzane indywidualne rozmowy z wychowankami. Dojście do tego pomieszczenia odbywa się przez kuchnię.

Wszystkie pomieszczenia w placówce są właściwie oświetlone, wyposażone w szafy w ilości wystarczającej do przechowywania rzeczy osobistych.

Do dyspozycji wychowanków jest także sala zabaw. Wokół budynku znajduje się ogród, do dyspozycji dzieci jest także boisko.

Placówka spełnia standardy bytowe stosownie do zapisów § 18 ust. 3 rozporządzenia.

Ad.2.2.1.

POW „Przyszłość” w Strzegowie realizuje obowiązek zapewnienia wychowankom posiłków zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia.

Z analizy jadłospisów jak i z rozmów kierowanych z wychowankami wynika, że dzieci otrzymują 5 posiłków dziennie, tj. śniadanie, drugie śniadanie, obiad, podwieczorek i kolację.

Posiłki, gotowane przez kucharkę są urozmaicone. Podczas śniadań i kolacji dostępne są różne produkty do wyboru.

Z rozmów z dziećmi wynika, że zabierają do szkoły drugie śniadania kanapki, owoce, napoje. Jadłospis przygotowywany jest z uwzględnieniem zasad zdrowego żywienia. Wychowankowie zgodnie wskazywali, że posiłki są smaczne oraz w wystarczających ilościach.

Dodatkowo ustalono, że dzieci mają swobodny dostęp do jedzenia i picia przez całą dobę. Wychowankowie mogą swobodnie korzystać z kuchni i mają możliwość samodzielnego przygotowania prostych potraw lub słodkich wypieków.

Ad.2.2.2.

W okresie objętym kontrolą w placówce nie przebywał żaden wychowanek wymagający stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia dziecka umieszczonemu w placówce zapewnia się zaopatrzenie w produkty lecznicze.

W placówce prowadzona jest tzw. ewidencja podawania leków dzieciom, prowadzona na bieżąco, z zapisem daty wydania konkretnemu dziecku, rodzajem leku wraz z podpisem wychowawcy wydającego. Wszystkie leki są zamykane w szafkach. Leki psychotropowe są odrębnie ewidencjonowane i wydawane wychowawcom przez dyrektora placówki po pojedynczym opakowaniu.

W POW „Przyszłość” w Strzegowie prowadzona jest również dokumentacja medyczna dzieci, w której zawarte są informacje o wizytach lekarskich, diagnozy i wyniki laboratoryjne.

W rozmowach kierowanych dzieci poinformowały kontrolujących, że leki są przechowywane poza ich zasięgiem i wydawane przez wychowawców.

Dzieci potwierdziły, że są pod kontrolą lekarza pierwszego kontaktu i stomatologa oraz mają zapewniony dostęp do specjalistycznej opieki medycznej, stosownie do zapisów § 18 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia. W zależności od potrzeby wychowawcy towarzyszą dzieciom przy wizytach i kontrolach lekarskich, pilnują terminów badań. Dla każdego wychowanka gromadzona jest dokumentacja medyczna, na bieżąco uzupełniana o zaświadczenia lekarskie, wyniki badań, karty leczenia szpitalnego, informacje o zalecanych przez lekarza dla dzieci lekach czy inne ważne dokumenty związane z leczeniem.

Wychowankowie mają zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych prowadzonych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, szkołach i placówkach, do których uczęszczają.

Ad.2.2.3.

Z analizy kart odzieżowych oraz z rozmów kierowanych z wychowankami wynika, że placówka zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 6 lit. a rozporządzenia, zapewnia im odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb. Z rozmów z dziećmi wynika, że są zaopatrywane w odzież na bieżąco, w zależności od potrzeby.

Dzieci mają zapewnione wszystkie produkty niezbędne do higieny osobistej zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 6 lit. c rozporządzenia.

Ad.2.2.4.

Stosownie do zapisów § 18 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia, wszystkie dzieci są zaopatrzone w podręczniki, pomoce i przybory szkolne.

Z rozmów z wychowankami wynika, że w razie potrzeby dzieci mają dostęp do komputera oraz zagwarantowaną pomoc wychowawców.

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 13 rozporządzenia placówka pokrywa koszty pobytu wychowanków za pobyt w internacie, w przypadku dzieci uczących się poza placówką. Placówka pokrywa koszty dojazdu wychowanków do i ze szkół stosownie do zapisu § 18 ust. 1 pkt 14 rozporządzenia.

Ad.2.2.5.

Z analizy dokumentacji prowadzonej w placówce, w tym regulaminu kieszonkowego, oraz na podstawie przeprowadzonych rozmów kierowanych z wychowankami ustalono, że wszystkie dzieci od 5 roku życia, co miesiąc otrzymują kieszonkowe.

Ustalono, że wypłata kieszonkowego realizowana jest przez wychowawcę – koordynatora, w porozumieniu z wychowawcami oraz wychowankami, zgodnie z obowiązującym w placówce regulaminem kieszonkowego. W rozmowach wychowankowie informowali, że mogą swobodnie dysponować otrzymaną kwotą kieszonkowego.

Kieszonkowe przyznawane jest wychowankom zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w wysokości nie niższej niż 3% kwoty, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy. W toku kontroli ustalono, że wychowankom placówki zapewniana jest gwarantowana minimalna kwota kieszonkowego w wysokości 40 zł miesięcznie.

Ustalono, że regulamin kieszonkowego obowiązujący w placówce zawiera nieaktualny zapis określający minimalną wysokość kieszonkowego na poziomie 1% kwoty, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy oraz nieprawidłowy zapis wskazujący, że wysokość kieszonkowego nie może przekroczyć kwoty 80 zł miesięcznie.

Ponadto stwierdzono, że regulamin kieszonkowego szczegółowo reguluje sytuacje i przesłanki obniżania wysokości kieszonkowego wychowankom, w tym w związku z zachowaniami uznanymi za niepożądane lub naruszające obowiązujące zasady. **Jednocześnie regulamin nie zawiera zapisów określających zasady ani kryteria zwiększania wysokości kieszonkowego ponad ustawowe minimum, pomimo że obowiązujące przepisy prawa nie wprowadzają w tym zakresie żadnych ograniczeń.**

Taki sposób uregulowania kwestii kieszonkowego powoduje, że regulamin ma charakter jednostronny i niepełny, bez uwzględnienia możliwości stosowania kieszonkowego jako narzędzia pozytywnej motywacji i wzmacniania pożądanych postaw wychowanków. Obowiązujące przepisy nie wprowadzają żadnych ograniczeń co do maksymalnej wysokości kieszonkowego, pozostawiając możliwość ustalenia

jego wysokości powyżej minimum w gestii dyrektora placówki, przy uwzględnieniu indywidualnej sytuacji dziecka oraz funkcji wychowawczej tego świadczenia.

Ad.2.3.

Na podstawie rozmów z dziećmi i dokumentacją prowadzoną w placówce, że liczba dzieci pozostających pod opieką 1 osoby pracującej z dziećmi w placówce, stosownie do zapisów § 10 ust. 1 rozporządzenia odpowiada potrzebom dzieci i rodzajowi prowadzonych zajęć.

Ad.2.4.

Zgodnie z zapisem § 11 ust. 1 i 2 rozporządzenia, opiekę nocną w placówce ustala się na poziomie gwarantującym bezpieczeństwo każdego dziecka. W nocy opiekę sprawuje co najmniej 1 osoba pracująca z dziećmi. W rozmowach kierowanych wychowankowie potwierdzili, że wychowawca lub opiekun nocny w trakcie godzin nocnych dokonuje obchodów pokoi dzieci, co jest zgodne z § 12 ust. 2 rozporządzenia, a także zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia opieka ta sprawowana jest w sposób zapewniający bieżący i stały nadzór.

Stosownie do § 16 ust. 1 rozporządzenia, wychowawca kieruje procesem wychowawczym nie więcej niż 5 dzieci.

3. Ocena przestrzegania praw dziecka w placówce, w tym prawa do:

- 3.1. Nauki.**
- 3.2. Informacji.**
- 3.3. Swobody wypowiedzi.**
- 3.4. Ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem.**
- 3.5. Prywatności.**
- 3.6. Wolności religijnej.**
- 3.7. Czasu wolnego i wypoczynku.**
- 3.8. Zrzeszania się w samorząd.**
- 3.9. Zabezpieczenia podstawowego standardu życia.**

Prawa dziecka badano na podstawie rozmów kierowanych z 7 wychowankami w wieku od 8 do 16 lat. Ankiety przeprowadzono również z tymi 7 wychowankami.

Ad. 3.1.

Wszystkie dzieci przebywające w placówce realizują obowiązek szkolny. Wychowankowie otrzymują pomoc w wyborze szkoły, mają możliwość kontynuowania nauki w wybranych przez siebie szkołach.

Z rozmów z dziećmi wynika, że otrzymują pomoc i wsparcie w nauce ze strony wychowawców, pedagoga z placówki i nauczycieli w szkole. Dzieci mogą uczyć się wspólnie w świetlicy lub indywidualnie w swoich pokojach. Wychowankowie umieszczeni w ośrodku wychowawczym i młodzieżowym ośrodku socjoterapii realizują naukę na ich terenie.

Ad. 3.2.

Z rozmów z wychowankami wynika, że wszyscy znają swoje prawa i obowiązki. Potrafili wskazać za jakie zachowania mogą zostać ukarani, a za jakie nagrodzeni. Wychowankowie twierdzą, że obowiązujący system kar i nagród jest sprawiedliwy. W rozmowach kierowanych wychowankowie zapytani o kary obowiązujące w placówce wymieniali ograniczanie z korzystania z telefonów na okres np. od kilku godzin do kilku dni. Wychowankowie zaznaczali, że są nagradzani pochwałą za dobre sprawowanie. Wszyscy przyznali, że wiedzą jakie obowiązują kary, są zawsze informowani za co nakłada się na nich karę oraz do kiedy będzie obowiązywać. Uważają system kar i nagród za sprawiedliwy.

W placówce został opracowany regulamin, w którym zostały zawarte prawa i obowiązki wychowanków. Wychowankowie twierdzili, że znają zasady obowiązujące w placówce, pracownicy placówki rozmawiają z nimi podczas grupowych i indywidualnych spotkań.

Z rozmów z dziećmi wynikało, że wychowankowie znają swoją sytuację prawną. Wychowankowie odpowiadali, że w placówce nt. sytuacji prawnej rozmawiają z wychowawcami, opiekunem prawnym, dyrektorem.

Z przeprowadzonych rozmów z dziećmi jednoznacznie wynika, że wszystkie dzieci znają swoje prawa, w placówce dba się o podmiotowość dziecka poprzez branie pod uwagę jego zdania w różnych sprawach.

Ad. 3.3.

Z rozmów wynika, że wszyscy wychowankowie mogą mieć własne zdanie oraz mogą swobodnie wypowiadać swoje zdanie, jeśli nie zgadzają się z opinią wychowawcy. Zdanie dzieci jest brane pod uwagę w sytuacjach, gdy ich opinia różni się od zdania wychowawcy i mogą swobodnie o tym powiedzieć w ich obecności. Wychowankowie twierdzą, że bierze się ich zdanie pod uwagę np. przy planowaniu jadłospisów, organizowaniu czasu wolnego, urządzaniu pokoiów.

Ad.3.4.

Podczas rozmów kierowanych z dziećmi wszyscy zaznaczali, że mają możliwość porozmawiać z wychowawcą o sytuacjach, gdy czuli się źle traktowani. Wychowawcy reagują na negatywne zachowania, tłumaczą skutki niewłaściwego zachowania względem innych dzieci, przeprowadzają rozmowy dyscyplinujące, uspokajają.

Zarówno z rozmów jak i ankiet wynika, że żadne z dzieci nie zgłaszały sytuacji, które wskazywałyby na niewłaściwe traktowanie ich przez pracowników placówki. Podczas rozmów wszyscy wychowankowie twierdzili, że są traktowani przez pracowników placówki z szacunkiem. Nie byli nigdy zastraszani, poniżani, nikt z pracowników nie odnosił się do nich wulgarnie. Podkreślili, że wychowawcy zawsze reagują na negatywne zachowania, wyznaczają kary i tłumaczą, dlaczego pewne zachowania nie mogą być akceptowane. Podczas rozmów dzieci twierdziły, że bierze się pod uwagę ich opinie i poglądy. Podkreślały, że między nimi a wychowawcami istnieją pozytywne, bezpieczne relacje. W rozmowach wszyscy wychowankowie twierdzili, że w przypadku ewentualnych problemów zawsze mogą liczyć na pracowników placówki i rodzinę. Z wypowiedzi wychowanków wynika, że darzą pracowników placówki zaufaniem, mogą z nimi o wszystkim porozmawiać. Dzieci opowiadały, że dyrektor i pozostała kadra zawsze reagują w sytuacjach konfliktowych, mają do nich zaufanie.

Ad. 3.5.

Z rozmów kierowanych wynika, że szanowana jest tajemnica korespondencji. Wszystkie dzieci podkreślały, że poufne rozmowy są prowadzone z zachowaniem dyskrecji. Wychowankowie mają prawo posiadać własne, osobiste przedmioty.

Dzieci mają prawo do zapraszania do placówki kolegów oraz członków rodziny, a także do ich odwiedzania. Mogą również swobodnie dysponować swoim kieszonkowym.

Ad. 3.6.

Dzieciom w placówce zapewnia się możliwość uczestnictwa w mszach w kościele. W trakcie rozmów podkreślili, że szanowane jest ich prawo do wychowywania w wierze zgodnie z wolą ich samych i ich rodziców. W placówce obchodzi się święta.

Ad. 3.7.

Z rozmów z dziećmi wynika, że mogą swobodnie dysponować swoim czasem wolnym. Starsi mają możliwość samodzielnego wychodzenia poza teren placówki, po wcześniejszym poinformowaniu wychowawcy na jaki czas wychodzą i dokąd się wybierają. W rozmowach kierowanych dzieci podkreślały, że mogą rozwijać swoje zainteresowania.

Dzieci mają organizowany czas w placówce i poza nią. Wyjeżdżają na różne wycieczki, obozy, mają zorganizowany czas w okresie ferii i wakacji. W placówce obchodzone są również ważne wydarzenia i uroczystości dla dzieci, np. urodziny, komunie. Dzieci mogą zaprosić na te wydarzenia osoby bliskie.

Ad. 3.8

W placówce funkcjonuje samorząd wychowanków. Z rozmów z dziećmi oraz z analizy zapisów w protokołach samorządu wynika, że wszystkie sprawy podnoszone przez wychowanków, opinie, uwagi omawiane są na bieżąco podczas zebrań. Spotkania odbywają się kilka razy w miesiącu. Omawiane zagadnienia to sprawy bieżące wychowanków, sprawy dot. placówki, np. wydarzenia kulturalne, wyjazdy, sposoby spędzania czasu wolnego, organizacja uroczystości, ustalanie zasad.

Ad. 3.9.

Wychowankowie mają odpowiednią odzież, stosowną do wieku, pór roku. Dla dzieci prowadzone są karty odzieżowe, w których odnotowuje się rodzaj odzieży, obuwia, datę otrzymania oraz ilość. W rozmowach dzieci podkreślały, że same mogą decydować o zakupie odzieży lub proszą o pomoc wychowawcę.

Z rozmów kierowanych wynika, że środki czystości i środki higieniczne są do stałej dyspozycji dzieci.

4. Kwalifikacje osób zatrudnionych w placówce.

W POW „Przyszłość” w Strzegowie zatrudnionych jest 4 wychowawców.

Trzech wychowawców posiada kwalifikacje zgodne z art. 98 ust. 1 pkt 1a ustawy i legitymują się wykształceniem wyższym lub wyższym magisterskim na kierunku pedagogika w specjalności odpowiednio: opiekuńczo - wychowawcza, resocjalizacyjna oraz praca socjalna.

Jeden wychowawca ukończył studia magisterskie na kierunku filologia polska oraz posiada przygotowanie pedagogiczne uprawniające do wykonywania zawodu, zgodnie z art. 98 ust. 1 pkt 1 c ustawy.

W placówce nie jest zatrudniony pedagog. Psycholog rozpoczął świadczenie pracy na rzecz placówki od dnia 27 października 2025 r. Psycholog został zatrudniony w Centrum w oparciu o umowę – zlecenie na 8 godz. miesięcznie, świadcząc w tym czasie pracę dla dwóch placówek, tj. POW „Przyszłość” oraz POW „Nadzieja” w Strzegowie. Psycholog spełnia warunki określone w art. 98 ust. 1 pkt 3 ustawy, posiada dyplom ukończenia studiów magisterskich na kierunku psychologia.

Dyrektor Centrum spełnia wymogi art. 97 ust. 3 ustawy i posiada dyplom ukończenia wyższych studiów magisterskich na kierunku pedagogika w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej. Dyrektor Centrum posiada też wymagany 3 - letni staż w instytucjach zajmujących się pracą z dziećmi.

W myśl art. 98 ust. 3 pkt 3, 4 oraz art. 99 ust. 5 ustawy pracownicy nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe oraz są zdolni do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, co zostało potwierdzone zaświadczeniami lekarskimi o braku przeciwwskazań do pracy na danym stanowisku.

W Centrum zatrudnione są także osoby na stanowiskach pomocniczych, tj.: opiekun nocny, kierowca, konserwator, dwie kucharki, praczko-krawcowa, dwie sprzątaczkę oraz pracownicy administracyjni, tj.: księgowa, kadrowa, inspektor BHP.

Wszyscy pracownicy zatrudnieni w POW „Przyszłość” w Strzegowie zostali zweryfikowani w bazie danych Rejestru Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, zgodnie z art. 7b ust. 2 pkt 4 ustawy.

Ustalono, że akta osobowe pracowników zawierały oświadczenia potwierdzające wymogi określone w art. 98 ust. 3 pkt 1, 2 ustawy.

W myśl art. 98 ust. 3 pkt 3, 4 ustawy pracownicy nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe oraz są zdolni do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, co zostało potwierdzone zaświadczeniami lekarskimi o braku przeciwwskazań do pracy na danym stanowisku.

VII. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości oraz wskazanie osób odpowiedzialnych za ich powstanie.

W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- 1) sporządzaniu diagnoz psychofizycznych wychowanków przez wychowawców, co narusza § 14 ust. 2 rozporządzenia,
- 2) braku prowadzenia zajęć specjalistycznych przez psychologa pracującego z dziećmi, czego konsekwencją jest brak kart udziału dzieci w tych zajęciach z opisem ich przebiegu, niezgodnie z § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia,
- 3) braku prowadzenia badań i obserwacji pedagogicznych i psychologicznych, co w efekcie prowadzi do braku arkuszy badań i obserwacji pedagogicznych oraz psychologicznych dla każdego wychowanka i jest niezgodne z § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia,
- 4) określeniu w regulaminie kieszonkowego nieaktualnej minimalnej wysokości kieszonkowego na poziomie niższym niż 3% obowiązującej kwoty, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy oraz wprowadzeniu górnego limitu wysokości kieszonkowego i braku określenia zasad i kryteriów zwiększania jego wysokości wychowankom w regulaminie kieszonkowego,
- 5) braku określonych celów i działań krótko i długoterminowych w planie pomocy dziecku oraz zbyt lakonicznych zapisach planu, co jest niezgodne z § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia,
- 6) nierzetelnym prowadzeniu dokumentacji w zakresie braku dat i podpisów wychowawcy i dziecka na planach pomocy dziecku, braku daty i podpisów osoby sporządzającej okresową ocenę sytuacji dziecka.

Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości jest niewłaściwe stosowanie przepisów oraz niewystarczający nadzór dyrektora nad realizowanymi przez jednostkę zadaniami.

Sporządzanie diagnoz psychofizycznych wychowanków przez wychowawców, brak określonych celów i działań w planie pomocy dziecku oraz lakoniczne zapisy planu, brak kart udziału dzieci w zajęciach specjalistycznych z opisem ich przebiegu oraz brak prowadzonych arkuszy badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych dla wychowanków placówki skutkuje ograniczoną wiedzą o ich funkcjonowaniu, podejmowaniem nieadekwatnych działań wychowawczych w stosunku do nich oraz brakiem efektywnej, spójnej pracy na rzecz dziecka.

Niekompletne uregulowanie zasad przyznawania kieszonkowego wychowankom, nieaktualny zapis dotyczący minimalnej wysokości kieszonkowego, wprowadzenie nieuprawnionego górnego limitu kwotowego w regulaminie kieszonkowego obowiązującym w placówce może prowadzić do uznaniowości w podejmowaniu decyzji przez personel placówki, nierównego traktowania wychowanków, wprowadzać w błąd wychowanków oraz pracowników placówki co do obowiązujących przepisów a także prowadzić do zawężenia funkcji motywacyjnej i ograniczać jego rolę kieszonkowego jako narzędzia wspierającego proces wychowawczy.

Brak dat na dokumentacji oraz brak podpisów osób sporządzających dokumentację utrudnia zweryfikowanie rzeczywistego okresu obowiązywania poszczególnych zapisów w treści dokumentów oraz może utrudniać odtworzenie przebiegu działań podejmowanych wobec dziecka. Nieudokumentowanie udziału dziecka w tworzeniu planu narusza zasadę udziału dziecka w procesie planowania pomocy.

Powyższe może skutkować podejmowaniem niewłaściwych oddziaływań wobec wychowanków.

Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą:

- 1) Dyrektor Centrum – w zakresie organizacji pracy placówki oraz sprawowania nadzoru nad realizacją zadań przez pracowników, w tym właściwego zorganizowania pracy specjalistów oraz nadzoru nad prowadzeniem wymaganej dokumentacji,

- 2) wychowawcy – w zakresie rzetelnego prowadzenia dokumentacji, w tym sporządzania planów pomocy dziecku z zachowaniem elementów formalnych,
- 3) psycholog – w zakresie realizacji i dokumentowania działań specjalistycznych, w szczególności za brak prowadzenia zajęć, badań i obserwacji psychologicznych oraz brak dokumentowania tych działań w formie wymaganych arkuszy i kart udziału wychowanków w zajęciach.

VIII. Uwagi i wnioski

W wyniku kontroli stwierdzono, że POW „Przyszłość” w Strzegowie:

- 1) funkcjonuje na podstawie zezwolenia Wojewody Opolskiego, posiada Statut, z którego wynika, że placówka jest prowadzona jako placówka z miejscami socjalizacyjnymi,
- 2) posiada regulamin organizacyjny, który określa zadania, organizację specyfikę i rodzaj sprawowanej opieki oraz zasady funkcjonowania placówki,
- 3) prowadzi ewidencję dzieci,
- 4) zapewnia dzieciom całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja ich potrzeby emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, społeczne, religijne i bytowe,
- 5) prowadzi karty pobytu wychowanków, które są uzupełniane co miesiąc,
- 6) sporządza diagnozy psychofizyczne, z tym że są one sporządzane przez wychowawcę, a nie przez psychologa bądź pedagoga, co jest niezgodne z § 14 ust. 2 rozporządzenia,
- 7) nie określa w planach pomocy dziecku celu głównego ani działań krótkoterminowych i długoterminowych, co jest niezgodne z § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia. Ponadto w planach wychowawcy dokonują lakonicznych zapisów, bez wskazania daty dziennej sporządzenia oraz podpisów wychowawcy i dziecka, co uniemożliwia potwierdzenie czasu ich sporządzenia oraz udziału dziecka w planowaniu działań,
- 8) prowadzi zajęcia realizowane przez wychowawców, które miały charakter wychowawczo-edukacyjny niemniej nie spełniały definicji zajęć specjalistycznych w rozumieniu § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia. Ponadto zbyt krótki okres zatrudnienia psychologa w niewielkim wymiarze czasu oraz brak pedagoga skutkował brakiem prowadzonych badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych, brakiem arkuszy badań i obserwacji psychologicznych

- i pedagogicznych oraz brakiem kart udziału w zajęciach z opisem ich przebiegu, co jest niezgodnie z § 17 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia,
- 9) prowadzi diagnozę sytuacji rodzinnej wychowanków. Monitoruje kontakty dzieci z rodzicami oraz współpracuje z instytucjami pomocy społecznej, sądem, asystentem rodziny. Pracownicy placówki odwiedzają rodziców biologicznych w miejscu zamieszkania, ustalają warunki bytowe, wspierają działania zmierzające do poprawy sytuacji życiowej rodziny,
 - 10) zapewnia się dzieciom pokoje mieszkalne nie większe niż 5-osobowe właściwie oświetlone i wyposażone, miejsce do prania i suszenia rzeczy osobistych, miejsce do nauki oraz wspólną przestrzeń mieszkalną, stanowiącą miejsce spotkań i wypoczynku,
 - 11) zapewnia wyżywienie dostosowane do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych i stanu zdrowia, dostęp przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych i napojów oraz miejsce do przygotowywania posiłków, przechowywania i obróbki żywności,
 - 12) zapewnia dostęp do opieki zdrowotnej, zaopatrzenie w produkty lecznicze, wyroby medyczne oraz dostęp do zajęć terapeutycznych,
 - 13) wyposaża w odzież, obuwie, bieliznę, środki higieny oraz przedmioty osobistego użytku,
 - 14) zapewnia dostęp do nauki, pomoc w nauce, w tym poprzez udział w zajęciach wyrównawczych i kompensacyjnych,
 - 15) ponosi opłaty za internacie lub w ośrodkach, jeżeli dziecko uczy się poza miejscowością, w której znajduje się szkoła, pokrywa koszty dojazdów do szkoły wyposaża wychowanków w kwotę pieniężną do własnego dysponowania,
 - 16) zapewnia wychowankom kwotę pieniężną do własnego dysponowania, która wynosiła nie mniej niż 3 % kwoty określonej w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy,
 - 17) posiada regulamin kieszonkowego zawierający nieaktualny zapis określający minimalną wysokość kieszonkowego na poziomie 1% oraz wprowadzający nieuprawniony górny limit wysokości kieszonkowego w kwocie 80 zł niezgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia określającym kwotę nie niższą niż nie niższej niż 3% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy. Ponadto regulamin kieszonkowego określa wyłącznie przesłanki obniżania wysokości kieszonkowego, nie regulując zasad jego zwiększania ponad ustawowe minimum,

- 18)umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi oraz podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny,
- 19)zatrudnia kadrę merytoryczną, która spełnia kwalifikacje określone ustawą,
- 20)do czasu zatrudnienia psychologa nie dysponowała w pełni kadrą specjalistyczną. Psycholog został zatrudniony z końcem października 2025 r. niewielkim wymiarze czasu pracy. W okresie objętym kontrolą nie był zatrudniony pedagog,
- 21)przestrzega prawa dziecka,
- 22)dokonuje oceny sytuacji dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo-wychowawczej w zakresie określonym w art. 136 ustawy, niemniej nie wszystkie oceny nie były opatrzone datą oraz nie widniały na nich podpisy osób je sporządzających,
- 23)informuje sąd o zasadności dalszego pobytu wychowanka w placówce,
- 24)zapewnia bezpieczeństwo dzieciom i w sposób prawidłowy sprawuje-nad nimi opiekę.

IX. Zalecenia pokontrolne

Z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości, stosownie do art. 197d ust. 1 ustawy,

zalecam:

- 1) prowadzenie przez specjalistów pracujących z dziećmi zajęć specjalistycznych, obserwacji psychologicznych i pedagogicznych oraz dokumentowanie ich w arkuszach badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych oraz w kartach udziału w zajęciach z opisem ich przebiegu zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia,**
- 2) sporządzanie diagnoz psychofizycznych przez pedagoga lub psychologa zgodnie z § 14 ust. 2 rozporządzenia,**
- 3) dostosowanie zapisów regulaminu kieszonkowego w zakresie:**
 - a) minimalnej wysokości kieszonkowego na poziomie nie niższym niż 3% kwoty, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy,**
 - b) usunięcia zapisu wprowadzającego górny limit wysokości kieszonkowego,**
 - c) uzupełnienia regulaminu kieszonkowego o jednoznaczne, przejrzyste i obiektywne kryteria podwyższenia wysokości**

kieszonkowego wychowankom, tak aby zapewnić transparentność oraz jednolite stosowanie zasad w placówce,

- 4) sporządzanie planów pomocy dziecku z określeniem celów i działań krótkoterminowych i długoterminowych oraz z udziałem dziecka w jego opracowaniu, zgodnie z § 15 ust. 2, ust. 3 pkt 1 rozporządzenia,**
- 5) rzetelne sporządzanie dokumentacji w szczególności w zakresie daty opracowania oraz wymaganych podpisów, tak aby dokumentacja jednoznacznie potwierdzała aktualność dokumentu.**

Stosownie do § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli, zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym: wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w myśl którego kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Umotywowane zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do Wojewody Opolskiego. Ponadto na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3a ustawy, proszę o przesłanie informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych w terminie 30 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego do Wydziału Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu.

Z up. Wojewody Opolskiego

Ewa Pawlinów

Dyrektor

Wydział Polityki Społecznej

Inspektor Wojewódzki

Joanna Antosz

Starszy Inspektor Wojewódzki

Anna Namysło

Inspektor Wojewódzki

Daria Grabowska